

Seat No. : _____

AE-113

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-II (112) : Political Science (Basic Concepts of Political Science-II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. (A) નિબંધ લખો : સત્તાનો ખ્યાલ 14

અથવા

‘રાજકીય સત્તા’ વિશે તમારો અભિગમ લખો.

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(1) કાયદાનું પીઠબળ ધરાવતી સત્તા _____

(a) નડતર સ્વરૂપની સત્તા	(b) પ્રતિક્રિયાત્મક સત્તા
(c) બંધનકારક સત્તા	(d) એકપણ નહિ

(2) _____ એટલે અધિકાર

(a) પ્રમાણિત થયેલી સત્તા	(b) કાયદેસરની સત્તા
(c) બંને	(d) એકપણ નહિ

(3) અંકુશ અને સમતુલાનો સિદ્ધાંત એટલે _____

(a) ન્યાયતંત્રની સત્તા
(b) ધારાસભા-કારોબારી-ન્યાયતંત્ર
(c) રાષ્ટ્રપતિના નામે વહીવટ
(d) લોકસભામાં સ્પષ્ટ બહુમતિ

(4) _____ રાજકીય આજ્ઞાધીનતા માટે જવાબદાર છે.

(a) ટેવ	(b) ઉપયોગિતા
(c) સંમતિ	(d) તમામ

- (5) ચૂંટણી એ શાંત ક્રાંતિ છે.
- (a) વિન્સટન ચર્ચિલ (b) પ્લેટો
(c) મોન્ટેસ્ક્યૂ (d) જે.જે. રૂસો
- (6) સત્તાનો સત્તા ઉપર અંકુશ હોવો જોઈએ.
- (a) ગાંધીજી (b) મોન્ટેસ્ક્યૂ
(c) ટી.એચ. ગ્રીન (d) જે.એસ. મિલ

2. (A) નિબંધ લખો : સ્વતંત્રતાનો ખ્યાલ

14

અથવા

સ્વતંત્રતાના રક્ષણની જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ કરો.

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર)

4

- (1) મનુષ્ય જન્મથી જ સ્વતંત્રતાનો હક્ક ધરાવે છે.
- (a) કુદરતી સ્વતંત્રતા (b) રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્રતા
(c) નાગરિક સ્વતંત્રતા (d) એકપણ નહિ
- (2) _____ એટલે સ્વતંત્રતાનો હકારાત્મક અભિગમ
- (a) નિયંત્રણનો અભાવ
(b) અયોગ્ય સ્થાને યોગ્ય નિયંત્રણ
(c) મરજી પ્રમાણે
(d) એકપણ નહિ
- (3) બ્રિટનની પ્રજા ફક્ત ચૂંટણી સમયે જ સ્વતંત્ર હોય છે.
- (a) જે.જે. રૂસો (b) વિન્સટન ચર્ચિલ
(c) જે.એસ. મિલ (d) જહોન લોક
- (4) 'On Liberty' ના લેખક કોણ છે ?
- (a) જે.જે. રૂસો (b) ટી.એચ. ગ્રીન
(c) જહોન લોક (d) જે.એસ. મિલ

- (5) ભારતીય બંધારણમાં સ્વતંત્રતાનો અધિકાર _____
- (a) અનુચ્છેદ - 29 થી 31 (b) અનુચ્છેદ - 25 થી 28
- (c) અનુચ્છેદ - 14 થી 18 (d) અનુચ્છેદ - 19 થી 22
- (6) જે પ્રજાને વિશ્વાસપાત્ર સમાચારો મળતા નથી તે પ્રજા વહેલી કે મોડી સ્વતંત્રતા વગરની બને છે.
- (a) જે.એસ. મિલ (b) હેરોલ્ડ લાસ્કી
- (c) મોન્ટેસ્ક્યૂ (d) જે.જે. રૂસો

3. (A) નિબંધ લખો : કાયદાનું શાસન

14

અથવા

કાયદાના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(B) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)

3

- (1) નાગરિક સ્વતંત્રતા એટલે કાયદાનું શાસન
- (a) પ્રા. ગિલક્રિસ્ટ (b) પ્લેટો
- (c) એરિસ્ટોટલ (d) જહોન લોક
- (2) કાયદો એટલે શ્રેષ્ઠ તરફથી કનિષ્ઠને અપાતી આજ્ઞા.
- (a) ઓસ્ટિન (b) મોન્ટેસ્ક્યૂ
- (c) જહોન લોક (d) એરિસ્ટોટલ
- (3) જ્યાં કાયદો નથી, ત્યાં સ્વતંત્રતા નથી.
- (a) થોમસ હોબ્સ (b) જહોન લોક
- (c) જે.જે. રૂસો (d) પ્લેટો
- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાના પિતા તરીકે કોણ ઓળખાય છે ?
- (a) પ્લેટો (b) હ્યુગો ગ્રોશિયસ
- (c) એરિસ્ટોટલ (d) મોન્ટેસ્ક્યૂ
- (5) ન્યાય સાથે સૌથી વધુ નજીકનો સંબંધ કોનો છે ?
- (a) સમાનતા (b) સ્વતંત્રતા
- (c) બંધુત્વ (d) લોકશાહી

4. (A) નિબંધ લખો : ન્યાય

14

અથવા

ન્યાયના પ્રકારો સમજાવો.

(B) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ)

3

- (1) અધિકારિતાનો અર્થ લખો.
 - (2) સ્વતંત્રતાની વ્યાખ્યા આપો.
 - (3) કાયદાના કોઈપણ બે ઉત્પત્તિ સ્થાનો લખો.
 - (4) અધિકારિતા અને સત્તા વચ્ચેનો કોઈ એક તફાવત લખો.
 - (5) રાજકીય સત્તા એટલે શું ?
-

Seat No. : _____

AE-113

April-2019

B.A., Sem.-II

**EC-II (112) : Political Science
(Basic Concepts of Political Science-II)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : All questions are compulsory.

1. (A) Write to essay : Concept of Power. 14

OR

Write to your approach on 'Political Power'.

(B) Choose the correct option : (any **Four**) 4

(1) The power backed by law is _____.

- (a) Impedimental power (b) Reactional power
(c) Authoritative Power (d) Not even one

(2) _____ means Authority.

- (a) Legitimized Power (b) Legal Authority
(c) Two (d) Not even one

(3) Theory of checks & Balances means _____.

- (a) Judiciary Power
(b) Legislature – Executive Judiciary
(c) Administration in the name of the President
(d) Clear majority in the Lok Sabha

(4) _____ is responsible for Political Obedience.

- (a) Habit (b) Utility
(c) Consent (d) All

- (5) Election is a peaceful revolution .
- (a) Winston Churchill (b) Plato
- (c) Montesquieu (d) J.J. Rousseau
- (6) Power should be a check to Power
- (a) Gandhiji (b) Montesquieu
- (c) T.H. Green (d) J.S. Mill

2. (A) Write an essay : Concept of Liberty 14

OR

Clarify the provisions for safeguard of liberty.

(B) Choose the correct option : (any **Four**) 4

- (1) Man has Right to Freedom by Birth.
- (a) Natural liberty (b) National liberty
- (c) Civil liberty (d) Not even one
- (2) _____ means liberty of positive approach.
- (a) Absence of restraint
- (b) Proper control at inappropriate place
- (c) Arbitrarily
- (d) Not even one
- (3) The British are free only at the time of election.
- (a) J.J. Rousseau (b) Winston Churchill
- (c) J.S. Mill (d) John Locke
- (4) Who is the author of 'On Liberty' ?
- (a) J.J. Rousseau (b) T.H. Green
- (c) John Locke (d) J.S. Mill

- (5) The Right to Freedom in Indian Constitution.
- (a) Articles – 29 to 31 (b) Articles – 25 to 28
(c) Articles – 14 to 18 (d) Articles – 19 to 22
- (6) People without reliable news is, sooner or later, people without the basis of freedom.
- (a) J.S. Mill (b) Harold Laski
(c) Montesquieu (d) J.J. Rousseau

3. (A) Write the essay : Rule of Law. 14

OR

Discuss the Types of Law.

(B) Choose the correct option. (any **Three**) 3

- (1) Civil liberty means Rule of Law.
- (a) Prof. Gilchrist (b) Plato
(c) Aristotle (d) John Locke
- (2) Law is a command given by a superior to an inferior.
- (a) Austin (b) Montesquieu
(c) John Locke (d) Aristotle
- (3) Where there is no law, there is no Liberty.
- (a) Thomas Hobbes (b) John Locke
(c) J.J. Rousseau (d) Plato
- (4) Who is known as the father of International Law ?
- (a) Plato (b) Hugo Grotius
(c) Aristotle (d) Montesquieu
- (5) Which of the following is closely associated with Justice ?
- (a) Equality (b) Liberty
(c) Fraternity (d) Democracy

4. (A) Write to essay : Justice

14

OR

Explain the Types of Justice.

(B) Give answer in **one** or **two** lines : (any **Three**)

3

- (1) Write the meaning of Authority.
 - (2) Give the definition of Liberty.
 - (3) Write any two sources of law.
 - (4) Write a difference between Authority & Power.
 - (5) What is Political Liberty ?
-